

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Москалик К.С., здобувач вищої освіти гр. МЕН 2/2

Миколаївський національний аграрний університет

В даний час в Україні проблема родючості ґрунтів загострилася. Погіршуються фізичні та хімічні властивості ґрунту, розширюються площі деградованих земель, забруднених стічними водами та хімічними сполуками.

Збільшення виробництва сільськогосподарської продукції сьогодні досягається здебільшого методами інтенсифікації. Особливість інтенсифікації сільськогосподарського виробництва полягає в тому, що ефективність технічних вдосконалень засобів і предметів праці виявляється не безпосередньо, а через процес використання землі. Так, створення комплексів сільськогосподарських машин, використання хімічних засобів призвело до різкого підвищення рівня інтенсифікації сільськогосподарського виробництва. Проте вже давно не новина, що вказані методи є екологічно небезпечними як для навколишнього середовища, так і для самої людини. Відповідно, ситуація, яка склалася, на жаль, не завжди сприяє екологічно лояльному ставленню до земель сільськогосподарського призначення, що призводить до низки проблем. Тому актуальним та доцільним є вивчення і застосування методів і систем альтернативного землеробства.

Вивченню проблем екологізації аграрної сфери, раціоналізації землекористування значну увагу приділяли відомі науковці, які обґрунтували теоретичні засади екологобезпечного використання земель у сільському господарстві.

Сьогодні під екологізацією розуміють процес поступового і послідовного впровадження систем технологічних, управлінських та інших рішень, які дозволяють підвищувати ефективність використання природних ресурсів і умов поряд з покращенням або хоча б збереженням якості природного середовища [3].

Вирішення екологічних проблем набуває особливого значення в агропромисловому виробництві, зокрема у сільському господарстві, яке є своєрідною контактною зоною людини з природою. Близько 50% усіх негативних процесів, які призводять до деградації стану природного середовища, припадає саме на цю галузь. І якщо виходити з позицій екологічного захисту, головна мета на сьогодні повинна полягати в тому, щоб зберегти землю, її якісний стан для майбутніх поколінь [2].

Вагома частина екологічних збитків є наслідком широкої хімізації землеробства. Збираючи з поля урожай, людина втручається в природний кругообіг речовин. При середньому врожаї 7-8 т/га сухої речовини винос поживних речовин становить приблизно 130 кг азоту, 45 кг фосфору, 140 кг калію. Якщо в умовах середньої Європи удобрювати ґрунт тільки виробленим в господарстві гноєм, то в орні землі повертатиметься усього 1/4- 1/3 відчужених з урожаєм поживних речовин. Таким чином стає очевидною необхідність додаткового внесення мінеральних добрив [1].

Таким чином екологізація сільського господарства, необхідність забезпечення простого і розширеного відтворення природної родючості, як основи росту виробництва сільськогосподарської продукції, пред'являють особливі вимоги до господарювання на землі. В зв'язку з цим потрібно змінити пріоритети в розподілі капітальних вкладень на курс посилення ролі природоохоронних витрат. Це перш за все, протиерозійні заходи, застосування нових способів обробітку ґрунту, вапнування ґрунтів, мінімізація обробітку ґрунту; біологічні та інтегровані системи охорони рослин; чисті пари тощо. Ці заходи по своїй суті є «м'якими», тобто вони не вносять різких змін в екологічний баланс агроєкосистем, а навпаки, сприяють підвищенню родючості ґрунтів.

Список використаних джерел

1. Богачов, В. Необхідність підвищення екологічної безпеки в Україні[Текст] / В. Богачов // Економіст. - 2008. - N 9. - С. 12-14

2. Дубас Р.Г. Економіка природокористування [Текст] : навчальний посібник / Р.Г. Дубас. – К.: КНТ, 2009. – 448 с.

3. Колотило, Д.М. Екологія і економіка [Текст] : навчальний посібник / Д. М. Колотило ; Мін-во освіти і науки України, Київський нац. Економічний ун-т. - 2-е вид. доп. і перероб. - К. : КНЕУ, 2015. - 576 с.

Науковий керівник канд. екон. наук, доцент Христенко О.А.